

KREATIVITÁS ÉS VÁLLALKOZÓKÉSZSÉG FEJLESZTÉS ZENÉVEL, PERFORMANSSZAL, KULTURÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉSSSEL (MUSIK KREATIV+)

A kreativitás és vállalkozókészség fejlesztése az Európai Unió 2014–2020-ig tartó Erasmus+ programjának kiemelt prioritásai közé tartozik. Az Erasmus+ Stratégiai partnerségek pályázattípus (KA2) keretében megvalósuló három éves *Musik kreativ+* program célja e kulcskompetenciák fejlesztése az iskolai énekzene oktatás területén. A négy ország (D, F, CZ, H) résztvevőiből létrejött oktatási hálózat olyan anyag kifejlesztésén dolgozik, mely a kreativitás és vállalkozókészség területén fejleszti a diákokat. Az oktatási és művészi igények megfogalmazásával kidolgozott koncepció eredményeit egyetemi hallgatókkal, illetve általános- és középiskolásokkal közösen tesztelve a program második évének végén megrendezett nyilvános hangversenyen tárják a közönség elé.

A működő koncepció tanárképzési tananyagként megjelenve különböző típusú oktatási intézmények tanárainak teszi hozzáférhetővé országspecifikusan e kreatív módszerek és gyakorlatok alkalmazását. Az így megvalósuló nemzetközi partnerség a kulturális együttműködés elősegítésének letéteményese a közoktatás, felsőoktatás és művészet területén.

Résztevő partnerek	
Pädagogische Hochschule Freiburg Institut für Musik & Abteilung für Afrikanische Musik (koordinátor)	Németország
ensemble recherche Freiburg (contemporary music ensemble)	
Friedrich Gymnasium Freiburg	
Centre de Formation de Musiciens Intervenants, Université de Strasbourg	Franciaország
Ensemble Hanatsu Miroir (contemporary music ensemble)	
Ecole élémentaire publique, Sélestat	
Szegedi Tudományegyetem JGYPK Művészeti Intézet Ének-zene Tanszék	Magyarország
Pulzus Quartet	
Budapest III. Kerületi Krúdy Gyula Angol-Magyar Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola	

Masaryková Univerzita Brno Faculty of Education Department of Music	Csehország
Hornacka cimbalova muzika Petra Galecky (folklor ensemble)	

Országspecifikus koncepciótervezetek

Germany – creative music production inspired by the features of African music and contemporary music

France – collective musical cre-action inspired by contemporary music and Japanese poetry

Czech Republic – promoting creativity and entrepreneurship through music-folklore roots, regional peculiarities of folk music

Magyar koncepció – Az aktív zenélés, különösen a társas zenélés jóval több élményt képes nyújtani, mint a zenehallgatás önmagában. A köznevelés és a kultúrát közvetítő intézmények, szervezetek együttműködése alapvető a zenei nevelés szolgálatában, ezért a koncertpedagógia az ének-zene oktatás része. A program e részének fő célkitűzése a diákok kreativitásának, kezdeményezőképességének és vállalkozókészségének fejlesztése egy vonósnegyes munkáján keresztül. A közös munka a kvartett forma megismertetésével és a hangszerek bemutatásával kezdődik azért, hogy azok a diákok is személyes kontaktus építhessenek ki a vonósnegyessel – legyőzve általában a minden új iránti idegenkedést, akik még sosem találkoztak evvel a zenei műfajjal.

A diákoknak a vonósnegyessel végzett közös munka során alkalmuk nyílik arra, hogy kis „zenekart”, egy vonós kvartettet vezényeljenek. Ezáltal a non-verbális kommunikáció (mimika, tekintet, mozgás, testtartás) különböző formáit tapasztalhatják meg. Megtanulják, hogy testüknek jelzései milyen hatással vannak egy zenei folyamatra, hogyan lehet gyorsítani, lassítani, halkabb, vagy hangosabb játékra ösztönözni a zenészeket. Egy zenemű akkor tud valójában megszületni, ha a közönség az adott térben valamely módon részt vesz a produkcióban. Zeneművek számtalan módon értelmezhetők és adhatók elő: a tanulók feladata, hogy a vonósnegyest rábíriák egy kiválasztott zenei részlet egymás utáni három különböző módon történő megszólaltatására. Eszközöket erre a non-verbális kommunikáció eszköztárából választhatnak.

A diákok a kvartettet játék közben a legkülönbözőbb helyzetekből fotózzák, evvel egyidejűleg a közönséget (a többi tanulót) is fényképezik, igyekezve a zene által keltett reakciókat lefotózni, majd ezekből a képekből egy választott téma alapján számítógépes montázst készítenek. A rendelkezésre

álló idő (tanóra) rövidsége miatt a tanulók együttműködése a feladat megoldásának egyik fő kulcsa. A munkafolyamatot be kell osztaniuk, illetve egy döntéshozót kell kijelölniük, így olyan speciális készségekre és magatartásformákra van szükségük, melyek a csapatmunkában elengedhetetlenek.

A vonósnegyes, a legreprezentatívabb kamarazene műfaj működésének alapja is csapatmunka. A hangszerek közötti folyamatos párbeszéd, a fontos szólamok előtérbe helyezése, a kísérő hangszerek halkabb játéka a kamarazenélés lényege. A diákok egy kiválasztott zenei részletben megpróbálják a dallamot és a kíséretet játszó szólamokat megkülönböztetni.

A diákok zenei élményszerzésének fő forrása sok esetben a film. Még a zenei előképzettséggel nem rendelkező tanulók is igen nagy százalékban képesek felismerni és párosítani számos, általuk jól ismert rajzfilm zenei anyagát. Ezt a képességüket tudatosítja a kvartett, amikor egy-egy ismert Walt Disney-dallamot játszik, miközben a tanulónak öt, hang nélkül, egyszerű vetített rajzfilm közül kell kiválasztaniuk a szerintük a zenéhez tartozó rajzfilm részletet. Ezek a rajzfilmzenék nem egy esetben ismert zeneművekből idéznek (Liszt 2. *Magyar rapszódia*, *Till Eulenspiegel vidám csínyjei* stb.), mely segítheti a későbbi zenetörténeti tájékozódást.

A kvartett repertoárjából olyan művek részleteit is előadja az iskolásoknak, melyek már (al)címük szerint is valamilyen programot hordoznak, valamely természeti jelenség, élőlény jellemzésére szolgálnak (pl. Haydn *A vadászat*, *A béka*, *Pacsirta*, *Napkelte* kvartettjei). A tanulók feladata a művek üzenetének megfejtése, a megfejtésre rávezető zenei folyamatok azonosítása.

Felhasznált irodalom

Asztalos, Bence – Brunner, Georg – Kučerová, Jüditá – Marest, Sophie:

Conceptual draft. www.musik-kreativ-plus.eu

Erasmus+ program guide. www.ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/documents/erasmus-plus-programme-guide_en.pdf

Pályázati kalauz Erasmus + 2. kulcstevékenység (KA2): Együttműködés az innováció és bevált gyakorlatok terén. www.tp.f.hu